

ชื่อเรื่อง	การจัดกิจกรรมแนะแนว โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ และแบบบรรยายเพื่อพัฒนาคุณลักษณะนักเรียน ตามมาตรฐานการแนะแนว ที่ 1 : ผู้เรียนรู้จักตนเอง รักและเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น และสามารถพึ่งตนเองได้
ผู้ศึกษาค้นคว้า	นางเพ็ญจันทร์ นัยพินิจ ครูชำนาญการ โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ
ปีการศึกษา	2550

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้านี้ เป็นการศึกษายกตัวอย่าง (Experimental Design) โดยมีรูปแบบการทดลองที่เรียกว่า แบบสองกลุ่มทดสอบก่อนการทดลอง และทดสอบหลังการทดลอง (Two Groups Pre-test Post-test With No Control Group Experimental Design) โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาผลของการจัดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (Inquiry Method) หรือ 5ES และแบบบรรยาย (Lecture Method) ว่าจะมีผลต่อการพัฒนาคุณลักษณะนักเรียนตามมาตรฐานการแนะแนวที่ 1 : ผู้เรียนรู้จักตนเอง รักและเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น และสามารถพึ่งตนเองได้หรือไม่ มากน้อยเพียงใด และต่างกันอย่างไร

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) มี 1 ตัวแปร คือ รูปแบบการจัดกิจกรรมแนะแนว แบ่งเป็น 2 แบบ ได้แก่ 1) การจัดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 2) การจัดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบบรรยาย ตัวแปรตาม (Dependent Variable) มี 1 ตัวแปร คือ คะแนนคุณลักษณะนักเรียนตามมาตรฐานการแนะแนวที่ 1 : ผู้เรียนรู้จักตนเอง รักและเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น และสามารถพึ่งตนเองได้

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2550 จำนวน 2 ห้องเรียนที่มีผลการเรียนปานกลางโดยใช้วิธีการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จากนั้นใช้วิธีการสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) เข้าเงื่อนไขการทดลอง (Random Assignment) ดังนี้

กลุ่มทดลองที่ 1 เจื่อนไขการทดลองแบบสืบเสาะหาความรู้ (G1) ห้อง 5/15 จำนวน 32 คน
กลุ่มทดลองที่ 2 เจื่อนไขการทดลองแบบบรรยาย (G2) ห้อง 5/14 จำนวน 33 คน เริ่มการทดลอง
ตั้งแต่เดือนพฤษภาคม – สิงหาคม 2550

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ผู้ศึกษามีเครื่องมือในการศึกษา 3 ประเภท ได้แก่

1. เครื่องมือประเภทที่ 1 แผนการจัดกิจกรรมแนะแนว โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (Inquiry Method) หรือ SES เป็นแผนการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมทักษะการคิด โดยเน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง พัฒนาการคิดสร้างสรรค์ การแก้ปัญหา นักเรียนค้นพบความรู้ด้วยตนเอง มีความรับผิดชอบในการเรียน ครูและนักเรียนร่วมกันจัดกิจกรรมแบบมีส่วนร่วมอย่างกัลยาณมิตร สร้างขึ้นตามกรอบแนวคิดของกระทรวงศึกษาธิการ (2546) โดยกำหนดขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ขั้นสร้างความสนใจ 2) ขั้นสำรวจและค้นหา 3) ขั้นอธิบายและลงข้อสรุป 4) ขั้นขยายความรู้ 5) ขั้นประเมิน

2. เครื่องมือประเภทที่ 2 แผนการจัดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบบรรยาย (Lecture Method) เป็นแผนการจัดกิจกรรมที่ใช้วิธีบรรยาย และซักถามนักเรียนเป็นกิจกรรมหลัก การจัดกิจกรรมยึดครูเป็นศูนย์กลาง สร้างขึ้นตามแนวคิดของ วินิจ เกตุจำ และ ชานูชัย ศรีไสยเพชร (2522) โดยกำหนดขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 3 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ขั้นนำ 2) ขั้นอภิปราย 3) ขั้นสรุป

แผนการจัดกิจกรรมแนะแนวทั้งสองรูปแบบ ผ่านการพิจารณาความตรงเชิงเนื้อหา(Content Validity) การสื่อสาร การใช้ภาษา และ ระดับคุณภาพ จากผู้เชี่ยวชาญ 3 คน คือ รองผู้อำนวยการโรงเรียนกลุ่มวิชาการ หัวหน้างานแนะแนว และ ครูชำนาญการพิเศษโรงเรียนขอนแก่นวิทยายน จึงทำให้แผนการจัดกิจกรรมมีประสิทธิภาพ มีความตรงเชิงเนื้อหา และบรรลุตามจุดมุ่งหมายของการศึกษา

3. เครื่องมือประเภทที่ 3 แบบประเมินคุณลักษณะนักเรียนตามมาตรฐานการแนะแนวที่ 1 : ผู้เรียนรู้จักตนเอง รักและเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น และสามารถพึ่งตนเองได้ สร้างขึ้นตามตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมินตามมาตรฐานการแนะแนว ของกระทรวงศึกษาธิการ (2549) จำนวน 18 ข้อ จำแนกตามผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง (KAP) ประกอบด้วย 3 ด้าน (KAP) ได้แก่

1) ด้านความรู้ (Knowledge) จำนวน 8 ข้อ 2) ด้านเจตคติ (Attitude) จำนวน 5 ข้อ 3) ด้านกระบวนการ (Process) จำนวน 5 ข้อ เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) และแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ผ่านคณะผู้เชี่ยวชาญชุดเดิมพิจารณาความตรงเชิงเนื้อหา



และระดับคุณภาพ คัดเลือกคุณลักษณะหรือข้อกระทงที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC ตั้งแต่ 0.70–1.00 ไว้ 18 ข้อกระทง และ หาค่าความเที่ยง (Reliability) ของแบบประเมินทั้งฉบับโดยใช้วิธีของ Cronbach เรียกว่าสัมประสิทธิ์ แอลฟา (∞ - Coefficient) (ภาควิชาวิจัยและพัฒนาการศึกษา , 2548) ได้ค่าความเที่ยง .87

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย ด้วยการทดสอบค่า t – test แบบ Dependent Samples และ Independent Samples

ผลการศึกษาพบว่า

1. นักเรียนเงื่อนไขการทดลองแบบสืบเสาะหาความรู้ สามารถพัฒนาคุณลักษณะนักเรียนตามมาตรฐานการแนะแนวที่ 1 ได้สูงกว่า นักเรียนเงื่อนไขการทดลองแบบบรรยายอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 (*P < .05 df = 63)

2. นักเรียนเงื่อนไขการทดลองแบบสืบเสาะหาความรู้สามารถพัฒนาคุณลักษณะนักเรียนตามมาตรฐานการแนะแนวที่ 1 หลังการทดลองได้สูงกว่า ก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 (*P < .05 df = 31)

3. นักเรียนเงื่อนไขการทดลองแบบบรรยาย สามารถพัฒนาคุณลักษณะนักเรียนตามมาตรฐานการแนะแนวที่ 1 หลังการทดลองได้สูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 (*P < .05 df = 32)

